

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË KOMUNËS SË PRISHTINËS PËR VITIN 2022

Raporti i nënshkruar nga
Vlora Spanca,
Auditore e Përgjithshme

Prishtinë, maj 2023

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Komunës së Prishtinës për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2022, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i kualifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Komunës së Prishtinës (Komuna e Prishtinës), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2022.

Sipas opinionit tonë, përveç ndikimit të çështjeve të përshkruara në paragrafin për Bazën për Opinion të Kualifikuar, Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Prishtinës, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për Opinion të Kualifikuar

- C1 Si rezultat i planifikimeve buxhetore të gabuara Komuna kishte paguar 2,453,137€ nga investimet kapitale, shpenzime që për nga natyra u takojnë mallrave dhe shërbimeve.
- B1 Saldo e Llogarive të Arkëtueshme nga taksat e infrastrukturës ishte mbivlerësuar për 98,078€, ndërsa të arkëtueshmet nga lejet e ndërtimit ishin nënvlerësuar për 250,309€.
- B2 Detyrimet kontigjente ishin mbivlerësuar për 11,847,843€.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në opinion të auditimit

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjeve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Komunës së Prishtinës kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

- C2 Mangësi në menaxhimin e të hyrave nga tatimi në pronë.
- A1 Inicimi i projektit në fushën e Teknologjisë së Informacionit pa pëlqimin paraprak të ASHI.
- A2 Furnizimi i punonjësve me pako ushqimore jo në përputhje me ligjin e buxhetit.
- B3 Tejkallim i furnizimeve të sasive të përcaktuara në kontratë.
- A3 Pagesa për punët/shërbimet me kontratë të skaduar.
- A4 Lidhja e kontratës përmes procedurës jo adekuate të prokurimit.
- C3 Subvencionimi i OJQ-ve pa thirrje publike.
- B4 Angazhimet e punonjësve me kontrata për punë dhe detyra specifike jo në përputhje me kërkesat ligjore.

Më gjerësisht shih nënkaptullin 2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Kryetar i Komunës është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Kryetar i Komunës është përgjegjës edhe për vendosjen e kontroleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Kryetar i Komunës është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës së Prishtinës.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Komunës së Prishtinës është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Komunës së Prishtinës në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Komunës së Prishtinës me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticism profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrolleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinioni mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Komunës së Prishtinës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.

- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuar me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet⁴

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim të mundshëm, përfshirë kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve. Fushat për përmirësim janë si: planifikimet dhe realizimi buxhetor për investimet kapitale, klasifikimi jo i duhur i shpenzimeve dhe pagesat përmes vendimeve gjyqësore, procesi i i rekrutimit, pozitive me ushtrues detyre, procedurat e prokurimit publik dhe menaxhimit të kontratave, procesi i subvencionimit, shfrytëzimi i pronave publike pa kompensim dhe pa kontrata, proceset në menaxhimin e tatimit në pronë dhe shqyrtimin e kërkesave për lejet ndërtimore, menaxhimi i pasurisë dhe llogarive të arkëtueshme.

Këto gjetje dhe rekomandime kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollin e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm

Ky raport ka rezultuar me 22 rekomandime, prej tyre pesë (5) janë rekomandime të reja, 12 të përsëritura dhe pesë (5) pjesërisht të përsëritura.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në opinionin e auditimit

Çështja C1 - Keqklasifikimi në kategoritë ekonomike

Gjetja

Neni 18, paragrafi 3, i Rregullës Financiare Nr. 01/2013/MF “Mbi shpenzimin e parasë publike”, përcakton se shpenzimet duhet të kenë kodet adekuate të përcaktuara me Udhëzimin Administrativ për planin kontabël.

Si rezultat i planifikimeve buxhetore në kategoritë jo përkatëse, nga buxheti për investime kapitale janë paguar 2,453,137€ shpenzime që për nga natyra nuk i takojnë investimeve kapitale, e që kryesisht kanë të bëjnë me mirëmbajtjen dhe gjelbërimin e hapësirave publike, sinjalizimet rrugore, pastrimi i lumenjëve etj.

Përkundër veprimeve të ndërmarra për eliminimin e keqklasifikimeve në kategoritë ekonomike, nga 3,7 milion€ në 2,4 milion€ në krahasim me vitin paraprak, keqklasifikimet në kategoritë ekonomike jo përkatëse kishin ndodhur përsëri të planifikimeve buxhetore. Arsyeja e planifikimeve buxhetore në kategoritë jo adekuate ekonomike, kishte ndodhur edhe për shkak të kufijve buxhetor të vendosur në kategorinë mallra dhe shërbime.

Ndikimi

Klasifikimi i shpenzimeve në kategoritë jo përkatëse ndikon në pasqyrim jo të drejtë të shpenzimeve në raportin vjetor financiar.

Rekomandimi C1

Kryetari duhet të sigurojë se buxheti vjetor planifikohet në kategoritë përkatëse ekonomike, më tutje të sigurohet se të gjitha shpenzimet janë klasifikuar në mënyrë të saktë dhe të drejtë në raportimet financiare.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B1 - Prezantim i pasaktë i llogarive të arkëtueshme**

- Gjetja** Në nenin 16 të Rregullores MF - nr. 01/2017, për raportim vjetor financiar për Organizata Buxhetore, është përcaktuar që OB-të që mbledhin të hyra janë të detyruara të mbajnë regjistra të plotë për shumatat e pa arkëtuara.
- Të arkëtueshmet nga taksat e infrastrukturës, të prezantuara në Raportin dhe Aneksin të llogarive të arkëtueshme, ishin prezantuar në shumën 3,955,946€, shumë kjo e mbivlerësuar për 98,078€, si pasojë e dyfishimit të shumave për dy klientë.
- Përveç kësaj, të arkëtueshmet nga lejet e ndërtimit, për shkak të gabimeve teknike ishin nënvlerësuar për 250,309€.
- Mungesa e kontrolleve adekuate, në rastin e hartimit të listës së të arkëtueshmeve, është shkak i mbivlerësimit/ nënvlerësimit të llogarive të arkëtueshme.
- Ndikimi** Shpalosjet e pasakta të llogarive të arkëtueshme, përveç ndikimit negativ që kanë në prezantimin e pasqyrave financiare, kjo edhe pamundëson informimin e drejtë financiar për menaxhmentin.
- Rekomandimi B1** Kryetari duhet të sigurojë se, shpalosjet e llogarive të arkëtueshme në pasqyrat vjetore financiare të jenë të plota dhe të sakta.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B2 - Mos prezantimi i saktë i detyrimeve kontigjente në raportin vjetor financiar**

- Gjetja** Rregullorja nr. 01/2017 për raportim vjetor financiar, në nenin 18, përcakton që OB-të në harmoni me LMFPP-në, raportojnë të gjitha detyrimet kontigjente në raportin vjetor financiar.
- Detyrimet kontigjente nuk ishin prezantuar saktë në raportin vjetor financiar. Si pasojë e dyfishimeve ato ishin mbivlerësuar për 11,847,843€.
- Sipas përgjigjes zyrtare, kjo ka ndodhur për shkak të veprimeve të ndryshme procedurale vit pas viti, e për pasojë rezulton se në raste të caktuara mund të jenë dyfishuar detyrimet.
- Ndikimi** Prezantimi i pasaktë i detyrimeve kontigjente nuk tregon pasqyrim të drejtë të vlerës së tyre në PFV për palët e interesit. Njëkohësisht, kjo ndikon që Komuna të mos jetë në gjendje të parashikoj dhe të bëjë planifikimet e duhura të buxhetit e cila kushtimisht mund të ndikohet nga lëndët që janë në konteste gjyqësore, pavarësisht trajtimit të tyre në kohë.
- Rekomandimi B2** Kryetari duhet të sigurojë, se detyrimet kontigjente të shpalosura në raportin vjetor financiar, duhet të jenë të plota, pavarësisht se në cilën fazë të shqyrtimit nga autoritetet përkatëse janë ato, deri në marrjen e një vendimi final nga organet kompetente.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja C2 - Mangësi në menaxhimin e të hyrave nga tatimi në pronë

Gjetja	<p>Ligji nr. 06/L-005 për Tatimin në Pronën e Paluajtshme, neni 11.1 përcakton se, personi fizik i cili vendos se njësia e objektit shërben si vendbanim parësor (për të cilën e deklaron në Komunë), i lejohe zbritja prej 15,000€ nga vlera e vlerësuar e njësisë së objektit.</p> <p>Përveç kësaj, Ministria e Financave Punës dhe Transfereve (MFPT) përkatësisht Departamenti i Tatimit në Pronë, ka njoftuar komunitat për vendimin e marrë për regjistrimin e numrit personal në rastin e zbatimit të nenit 11 të Ligjit nr. 06/L-005, me qëllim të shmangies së dyfishimeve/ apo parregullsisve dhe sigurimin e zbatimit efektiv të këtij neni.</p> <p>Pas analizës së bërë, në lidhje me zbatimin e zbritjes së lejuar për vendbanimin parësor dhe zbatimit të Vendimit për regjistrimin e numrit personal, janë identifikuar mangësitë si në vijim:</p> <p>Për 7,958 tatimpagues, është zbatuar zbritja prej 15,000€ nga vlera e vlerësuar e njësisë së objektit, duke u mbështetur në nenin 11 - “Zbritjet për vendbanim parësor”, mirëpo kjo zbritje është bërë për pronat e personave për të cilët nuk ishte evidentuar numri personal, ku për pasojë rezultoi më pak të hyra nga tatimi në pronë për rreth 179,055€.</p> <p>Përveç kësaj, zbritja primare ishte zbatuar ndaj 602 tatimpaguesve, të cilët kanë në posedim pronë rezidenciale më shumë se një pronë, zbritje e cila rezultoi më pak të hyra nga tatimi në pronë për rreth 13,545€.</p> <p>Sipas konfirmimeve zyrtare, kjo çështje ishte bartur nga vitet paraprake, mirëpo për faturimet e vitit 2022, për tatimpaguesit që nuk kanë numër personal të evidentuar dhe të cilët nuk e kanë deklaruar “Banimin Parësor” nuk do të zbatohet zbritja e lejuar.</p>
Ndikimi	Zbatimi i zbritjeve të lejuara për tatimpaguesit pa numër personal dhe pa u deklaruar se vendbanimi i tatimpaguesit shërben si vendbanim parësor, rezultoi me përlogaritje të pasakta të zbritjeve për tatimin në pronë dhe rrjedhimisht më pak të hyra.
Rekomandimi C2	Kryetari të sigurojë bashkëpunim dhe komunikim më të mirë ndërmjet Departamentit të Tatimit në Pronë Komunal dhe Ministrisë së Financave, në mënyrë që të eliminohen gabimet e mundshme në të dhënat për tatimin e vlerësuar, apo ndonjë gabim tjetër eventuale.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A1 - Inicimi i projektit në fushën e Teknologjisë së Informacionit pa pëlqimin paraprak të ASHI**Gjetja**

Rregullorja nr. 06/2018 për menaxhimin e projekteve në fushën e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit, përcakton standardet dhe rregullat për inicimin, planifikimin, ekzekutimin, monitorimin dhe kontrollin për menaxhimin e projekteve në fushën e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit. Në nenin 6 përcaktohet që, për inicimin e projektit insitucionet marrin pëlqimin paraprak nga Agjencia e Shoqërisë së Informacionit (ASHI).

Komuna kishte lidhur kontratë të negociuar për “Implementimin e platformës online për digjitalizim të shkollave”, në shumën totale për vit 174,000€, përkatësisht 14,500€ për muaj, platformë e cila është krijuar paraprakisht nga i njëjti operator ekonomik. Për këtë shërbim, Komuna ka pasur edhe dy kontrata paraprake gjatë vitit 2020 dhe 2021, ku kontrata e parë është lidhur në kohëzgjatjen prej pesë muajsh në shumën 41,500€, ndërkaq kontrata e dytë është lidhur për tetë muaj në vlerë prej 87,760€.

Mirëpo, Komuna nuk kishte marrë pëlqimin paraprak nga ASHI për inicimin e projektit, kërkesë kjo e Rregullores për menaxhimin e projekteve në fushën e Teknologjisë së Informacionit.

Për veç kësaj, platforma nuk ishte funksionale që nga dhjetori 2022, për shkak të skadimit të kontratës me Operatorin Ekonomik (OE). Për më tepër, kodi burimor i platformës është në pronësi të OE.

Sipas zyrtarëve të Komunës, kjo kishte ndodhur si pasojë e mungesës së njohurisë për kërkesat të tilla. Prandaj, kjo tregon edhe mungesë të kontrollit nga Komuna, për procesin që nga inicimi i projektit, poashtu, edhe në menaxhimin e platformës së kontraktuar, në mënyrë që kjo të jetë në funksion të vazhdueshëm.

Ndikimi

Mos marrja e pëlqimit nga ASHI para inicimit të projekteve në fushën e teknologjisë së informacionit mund të ndikojnë në përdorimin jo të duhur të parasë publike.

Rekomandimi A1

Kryetari duhet të sigurojë që, para investimeve në projektet e teknologjisë së informacionit të marrë pëlqimin nga Agjencia e Shoqërisë së Informacionit. Po ashtu, të shtojë kontrollet e brendshme lidhur me menaxhimin e projektit në vazhdimësi.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja A2 - Furnizimi i punonjësve me pako ushqimore jo në përputhje me ligjin e buxhetit****Gjetja**

Ligji nr. 08 /L- 066 mbi ndarjet buxhetore për buxhetin e Republikës së Kosovës, në neni 12.6 përcakton që, shpenzimi i parave publike nga kategoria e shpenzimeve mallra dhe shërbime nuk është i lejuar për pagesën e punonjësve, qoftë në formë të shtesave apo si kontribute në mall, përfshirë këtu shujtat apo dhuratat, duke përjashtuar rimbursimin apo shpenzimet e lejuara për udhëtime jashtë vendit, sipas legjislacionit përkatës.

Komuna kishte lidhur kontratë me dy operator ekonomik për "Furnizimin me artikuj ushqimor për punëtorët e Komunës së Prishtinës", në shumat 222,500€ dhe 223,500€ përkatësisht, ose në total 446,000€. Përfitues sipas Vendimit ishin zyrtarët e administratës së Komunës, të emëruarit politik dhe asamblastët e Kuvendit, me shumë 500€ për punonjës.

Komuna ka pohuar se, vendimi për furnizim me pako ushqimore ishte marr për shkak të rritjes së çmimeve dhe inflacionit.

Ndikimi Shpenzimi i parave publike nga kategoria e shpenzimeve mallra dhe shërbime, për pagesën e punonjësve si kontribute në mall, ndikon në përdorimin jo të duhur të parasë publike.

Rekomandimi A2 Kryetari duhet të sigurojë që, shpenzimi i parasë publike të jetë në përputhje me ligjin për ndarjet buxhetore të vitit përkatës.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B3 - Tejkalmi i furnizimeve të sasive të përcaktuara në kontratë

Gjetja Udhëzuesi Operativ i Prokurimit Publik (UOPP), përkatësisht Neni 56.15 përcakton, "Kurdo që Autoriteti Kontraktues (AK) nuk dinë sasi të indikative, kontratat me çmime për njësi, AK duhet të përcaktoj peshët në bazë të rëndësisë së secilës "kategori të shërbimeve" ose secilit "artikull" në mënyrë që AK të përcaktoj se cila është oferta me çmim më të ulët. Në këto raste nuk vlen pragu apo tavani plus/minus tridhjetë përqind (30%), si p.sh. mirëmbajtje të veturave, mirëmbajtje të gjeneratorëve etj. Në këto raste në hapje publike të ofertave lexohet çmimi total i poentuar (peshuar) i cili shërben vetëm për qëllim të vlerësimit të ofertave ndërsa kontrata lidhet me çmime për njësi". Kontratat me çmime për njësi mund të udhëhiqen për të gjitha llojet e kontratave, kontratë për furnizime, shërbime dhe punë.

Raste të tilla për mos zbatim të këtij kriteri ishin si në vijim:

- Për kontratën "Mirëmbajtja dhe ndërtimi i kanalizimit në Komunën e Prishtinës", me çmim për njësi 9.73€ dhe vlerë totale indikative të kontratës në shumë prej 400,000€, kishte pasur tejkalm të kontratës për 119,529€ ose 30%. Sipas pikës 3.2 të kushteve të kontratës thuhet se e vetmja pagesë që duhet të paguhet është sipas kontratës publike. Kontrata ishte lidhur sipas çmimit për njësi;
- Për kontratën "Ndërtimi i urave", me çmim për njësi me vlerë indikative 350,000€, vlera totale e pagesave ishte 402,269€ apo 15% më e madhe se vlera e parashikuar;
- Për kontratën kornizë "Furnizimi dhe rregullimi i oborreve", kishte tejkalm të sasive në 15 artikujt e pranuar në raport me specifikacionin financiar të kontratës. Shuma e tejkalmuar për 15 artikujt e pranuar ishte 13,668€. Kontrata ishte e lidhur sipas sasive indikative. Mirëpo, kjo nuk është në përputhje me nenin 56.10 të UOPP, që përcakton se mospërputhja e lejuar plus/minus tridhjetë përqind (30%) vlen edhe për Lote dhe për pozicion/artikull, dhe në rast të arritjes së pragut të lejuar AK nuk mund të bëjë porosi tjera për atë Lot apo pozicion/artikull.

Kjo kishte ndodhur si rezultat i kontrolleve të brendshme jo efektive në procesin e planifikimit të drejtë të paramasës për artikuj, respektivisht

vlerësimi të drejtë të nevojave për furnizim me artikuj.

Ndikimi Mospërputhshmëria ndërmjet sasive të pranura dhe specifikacionit të kontratës krijon paqartësi lidhur me nevojat reale për furnizime/punëve dhe ndikon në zbatimin e drejtë të kontratës sipas kushteve kontraktuale dhe kornizës ligjore të prokurimit publik.

Rekomandimi B3 Kryetari duhet të sigurojë që kontratat publike kornizë zbatohen sipas kushteve dhe çmimeve kontraktuale. Në rastet kur paraqiten nevojat për amendamentim të kontratës publike, ajo të bëhet në përputhje me kërkesat ligjore, rregullën dhe udhëzuesin për prokurimin publik, duke mos tejkaluar pragun e lejuar prej 30%.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A3 - PAGESA PËR PUNËT/SHËRBIMET ME KONTRATË TË SKADUAR

Gjetja Sipas kushteve të kontratës “Në shtëpi”, e lidhur në mes Komunës dhe Ndërmarrjes Lokale Publike (NLP) “Hortikultura”, e datës 19.10.2022 janë paraparë kushtet rreth mirëmbajtjes si dhe çmimet për shërbime.

Edhe përkundër përfundimit të kontratës më datën 31.07.2022, Komuna kishte vazhduar për muajin gusht të pranoj shërbime dhe kryerjen e punëve nga NLP. Këto shërbime dhe punë janë paguar sipas kontratës së re të datës 19.10.2022.

Sipas analizës së dy pozicioneve të paguara sipas kontratës së re, Komuna kishte paguar më tepër për 50,955€, se sa çmimet në kontratën paraprake. Nuk kishte ndonjë dëshmi se si kishin ardhur deri te negocimi i çmimeve të reja, dhe një praktikë e tillë e pagesës së punëve/shërbimeve në mënyrë retroaktive, nuk është e përcaktuar në kontratë.

Kjo ka ndodhur nga mungesa e kontrolleve adekuate të zhvillimit të proceduravepara skadimit të kontratës së mëparshme, dhe me rastin e kontratës së re, nuk janë përcaktuar kushtet mbi përcaktimin e çmimit për shërbimet retroaktive.

Ndikimi Mos lidhja e kontratës me kohë si dhe pagesa e punëve/shërbimeve sipas çmimeve nga kontrata e re në mënyrë retroaktive ka ardhur deri tek pagesa më tepër për shërbime të njëjta.

Rekomandimi A3 Kryetari duhet të sigurojë se kontratat lidhen në kohën e duhur, faturimi dhe pranimi i punëve si dhe pagesa për këto bëhen sipas çmimeve të kontraktuara për periudhën përkatëse dhe jo në mënyrë retroaktive.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A4 - Lidhja e kontratave përmes procedurave jo adekuate të prokurimit**Gjetja**

Neni 35 i Ligjit të Prokurimit Publik (LPP) përcakton që procedura e negociuar mund të përdoret për ushtrimin e aktiviteteve të prokurimit që kanë për qëllim dhënien e: çfarëdo kontrate publike: (iii) nëse, për aq sa është shumë e nevojshme për arsye të emergjencave ekstreme që janë shkaktuar nga ngjarje objektivi të verifikueshme të cilat nuk kanë pasur mundësi të parashikohen me arsye nga autoriteti përkatës kontraktues, autoriteti i tillë kontraktues nuk mund ta japë kohën e kërkuar për ushtrimin e cilësdo procedurë tjetër që parashtrohet në këtë ligj. Me kusht që kjo dispozitë të mos mund të shfrytëzohet nëse rrethanat që e kanë krijuar situatën emergjente ekstreme mund t'u atribuohen veprimeve neglizhente ose të qëllimta ose lëshimeve të autoritetit kontraktues.

Lidhur me këtë kemi identifikuar si në vijim:

- Komuna, në vitin 2022, kishte filluar procedurën e aktivitetit të prokurimit “Sigurimi i objekteve të Komunës së Prishtinës dhe objekteve të QKMF-së dhe QMU-së”, me nr. të prokurimit 616-22-3840-2-1-1, për të cilën një OE kishte ushtruar ankesë në procedurë, pranë Organit Shqyrtues të Prokurimit (OSHP).

Mirëpo, Bordi i OSHP-së, në korrik të vitit 2022, merr Vendim për hudhje si jashtë afatit për shqyrtim të ankesës së OE.

Përkundër që aktiviteti i prokurimit nuk ishte anuluar nga OSHP-ja, Komuna, me arsyetimin se kishte vonesa në shqyrtimin e lëndës dhe skadimit të kontratës paraprake, në korrik të vitit 2022 kishte filluar një aktivitet të ri “Sigurimi i objekteve të Komunës së Prishtinës dhe objekteve të QKMF-së dhe QMU-së, me procedurë të negociuar pa publikim të njoftimit për kontratë, me nr. prokurimi 616-22-6436-2-1-5. Për këtë aktivitet ka bërë ftesë për dy OE, ku rezultati i aktivitetit të prokurimit për Lot 1: “Sigurimi fizik i objekteve të Komunës së Prishtinës” ishte nënshkruar kontrata për 399,531€ dhe Lot 2: “Sigurimi fizik i objekteve të QKMF dhe QMU” për 264,435€.

- Komuna e Prishtinës, në vitin 2022, kishte kryer dy aktivitete të ndryshme të prokurimit për “Shërbime të veçanta kontraktuese për përfaqësim ligjor për Komunën e Prishtinës”, me procedurë të negociuar pa publikim të njoftimit për kontratë, me nr. prokurimi 616-22-4-225 dhe 616-22-6139-225, përkatësisht, e jo me procedurë të hapur..

Sipas zyrtarëve të Komunës, mangësitë e identifikuara më lartë kanë ndodhur për shkak të vonesave të ndodhura në procedurat e hapura të prokurimit.

Ndikimi

Kontraktimi përmes procedurës së negociuar mund të ndikoj në zvogëlimin e konkurrencës dhe diskriminimin e ofruesve tjerë të shërbimeve të tilla, si dhe mund të rezultojë me një kosto më të lartë të shpenzimeve sesa çmimet e konkurrencës.

Rekomandimi A4

Kryetari duhet të sigurojë, aplikimin e procedurave të hapura të prokurimit duke rritur konkurrencën, në mënyrë që kontraktimi i mallrave/ shërbimeve të bëhet me çmime dhe cilësi sipas kushteve të tregut.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja C3 - Subvencionimi i OJQ-ve pa thirrje publike**

Gjetja Sipas nenit 2.1 të Rregullores MF-nr. 04/2017 - Mbi kriteret, standardet e financimit publik të Organizatave Jo Qeveritare (OJQ) parashihet që, financimi i projekteve dhe programeve të OJQ-ve bëhet sipas një thirrje publike, dhe të cilat i plotësojnë kriteret e Rregullores. Ndërsa në nenin 6 pika 6.2 e Rregullores së Komunës përcaktohet, se përfituesit fizik apo juridik mund të përfitojnë subvencione vetëm një herë brenda vitit.

Bazuar në testet e kryera rezultoi se, katër OJQ fituese të subvencioneve (për sport, kulturë dhe organizatë komunale e pensionistëve), janë përzgjedhur në bazë të Vendimeve të Kuvendit Komunal, pa shpallje paraprake të thirrjes publike. Shuma e përfituar e këtyre katër përfituesve të subvencioneve ishte 143,000€. Për më tepër, për një OJQ përfituese ishin ndarë tri herë subvencione brenda vitit, ndërsa për dy OJQ tjera ishin dhënë subvencione dy herë brenda vitit. Përveç kësaj, përfituese ishte edhe për “Kuzhinën qendrore” në vlerë 30,000€, mirëpo përfituesi nuk kishte hartuar raporte kthyesë financiare dhe narrative në lidhje me shfrytëzimin e këtyre fondeve.

Kjo ka ndodhur për shkak të mungesave të kontrolleve adekuate për të zbatuar kriteret sipas kërkesave ligjore.

Ndikimi Subvencionimi i OJQ-ve vetëm me Vendime të Kuvendit Komunal, pa bërë thirrje publike, përjashton konkurrencën transparencën si dhe ndikon në trajtimin jo të barabartë të OJQ-ve. Po ashtu, ndarja e subvencioneve për personat juridik duke mos respektuar kriteret e Rregullores së brendshme ndikon në ndarjen jo racionale dhe mundësi më e vogël për përfituesit tjerë.

Rekomandimi C3 Kryetari duhet të sigurojë se me rastin e subvencionimit të OJQ-ve, respektohen kërkesat e Rregullores, ashtu që mbështetja financiare të bëhet me thirrje publike sipas kriterëve të përcaktuara. Po ashtu, të kërkojnë raporte kthyesë financiare dhe narrative nga përfituesit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B4 - Angazhimet e punonjësve me kontrata për punë dhe detyra specifike jo në përputhje me kërkesat ligjore**

Gjetja Ligji i punës nr. 03/L - 212, në nenin 8, përcakton që punëdhënësi në sektorin publik është i obliguar që të shpall konkurs publik sa herë që pranon një punëmarrës dhe themelon një marrëdhënie pune. Ndërsa në nenin 10.6 përcaktohet që, kontrata për punë dhe detyra specifike nuk mund të jetë më e gjatë se 120 ditë brenda një viti.

Komuna gjatë vitit kishte angazhuar 206 punonjës, përmes kontratave për punë dhe detyra specifike, nga të cilët për 194 punonjës pa aplikuar procedura të rregullta të rekrutimit. Pas skadimit të kontratave të para katër mujore, janë përsëritur vazhdimisht kontratat e radhës me nga katër muaj deri më tre herë të përsëritura.

Kjo ka ndodhur për shkak të mungesës së kontrolleve të brendshme, lidhur

me angazhimin e punonjësve me shërbime të veçanta dhe kërkesave në zbatimin e ligjit të punës

Ndikimi

Angazhimi i punonjësve përmes kontratave për punë dhe detyra specifike ndikon negativisht në aspektin buxhetor të Komunës, si dhe nuk të jepë mundësi të barabarta për aplikues tjerë me interes për këto angazhime.

Rekomandimi B4

Kryetari duhet të sigurojë se angazhimi i punonjësve përmes kontratave për punë dhe detyra specifike të aplikohet vetëm në rastet për punë dhe detyra që kanë natyrë të veçantë, e jo për pozita të rregullta të punës. Afati kohor i llojit të tillë të kontratave të mos tejkalojë 120 ditë brenda një viti.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.3.1 Të hyrat

Të hyrat e realizuara nga Komuna e Prishtinës në vitin 2022 ishin në vlerë 31,558,307€. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, taksat për lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga taksat e legalizimit, taksat për mbeturina, të hyrat nga taksat e infrastrukturës. Përveç kësaj shume, të hyrat nga gjobat në trafik, gjobat nga gjykatat dhe Agjencioni i Pyjeve ishin në shumën 3,087,021€, të cilat grumbullohen nga Ministria e Punëve të Brendshme (MPB), Këshilli Gjygjësor i Kosovës (KGJK) dhe Agjencioni i Pyjeve (AP), të cilat i alokohen Komunës së Prishtinës për shpenzim. Për vitin 2022, Komuna kishte planifikuar të hyrat në vlerë totale 30,494,000€, ku tejkalimi i planit ishte 1,064,307€. Në krahasim me vitin e kaluar niveli i realizimit të të hyrave të këtij viti ka ulje për 12% apo për 3,908,000€ më pak. Ulja kryesisht ka të bëjë me tatimin në pronë.

Çështja B5 - Vonesa në shqyrtimin e kërkesave për dhënien e lejeve të ndërtimit dhe lejeve mjedisore

Gjetja

Ligji i Ndërtimit nr. 04/L-110, në nenin 17 pika 1.2, përcakton që “Leja ndërtimore lëshohet nga organi kompetent brenda 30 ditëve pas pranimit të kërkesës për leje ndërtimore për kategorinë I dhe 45 ditë për kategoritë II dhe III”. Po ashtu, sipas nenit 11 të UA nr. 01- 2017- për dhënien e lejeve mjedisore komunale: “Vendimi për miratim ose refuzim të LMK-se i nënshkruar nga Drejtori i Drejtorisë përkatëse, lëshohet në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të kërkesës”.

Komuna nuk kishte respektuar afatet ligjore për lëshimin e lejeve të ndërtimit. Janë identifikuar vonesa në shqyrtimin e kërkesave për leje ndërtimi për 175 raste, prej një muaj deri 26 muaj. Për më tepër, vonesa kishte edhe në lëshimin e lejeve mjedisore deri në 13 muaj.

Sipas zyrtarëve kjo ka ndodhur si pasojë e numrit të lartë të kërkesave dhe mungesës së kapaciteteve njerëzore brenda drejtorisë së planifikimit strategjik (e sidomos sektori për lëshimi e lejeve mjedisore komunale) dhe drejtorisë së urbanizimit për shqyrtimin e kërkesave me kohë.

Ndikimi

Shqyrtimi i kërkesave me vonesë ndikon në arkëtimin e vonuar/shtyrë të të hyrave, që burojnë nga këto shërbime. Po ashtu, kjo ndikon në mos kryerjen e shërbimit me kohë ndaj qytetarëve.

Rekomandimi B5

Kryetari duhet sigurojë se kërkesat për leje ndërtimore dhe mjedisit të shqyrtohen brenda afateve të përcaktuara ligjore. Të analizohen rastet e mungesave të kapaciteteve njerëzore dhe të shqyrtohen mundësit për zgjidhjen e kësaj çështje.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B6 - Shfrytëzimi i pronave publike pa kompensim dhe me kontrata të skaduara

Gjetja

Ligji për Vetëqeverisje Lokale nr. 03/ L-040, në nenin 14, përcakton që komunat kanë të drejtë të japin me qira pasurinë e luajtshme dhe të paluajtshme.

Komuna kishte bërë verifikimin e pronave komunale në “Zonën Industriale”, ku në këtë zonë shfrytëzohen 13 parcela të Komunës me rreth 9.4 ha, nga 39 biznese private pa asnjë kompenzim ndaj Komunës, duke shkaktuar humbje financiare për buxhetin e Komunës.

Për më tepër, Kuvendi Komunal, në vitin 2007, kishte marrë vendim për dhënie me qira të 21 banesave për ish këshilltarët komunal. Përveç kësaj, në vitin 2008, me vendim të komisionit për çështje banesore, ishin dhënë edhe 22 banesa tjera me qira për punëtorët administrativ. Afati i shfrytëzimit të këtyre banesave ishte për një periudhë 10 vjeçare, përkatësisht deri më 2017/18. Përkundër që kontratat nuk janë vazhduar, qiramarrësit vazhdojnë shfrytëzimin e banesave/pronën publike pa pagesë.

Pas ngritjes së kësaj çështje në auditime paraprake, menaxhmenti kishte ndërmarr disa veprime si: themelimin e tri komisioneve për verifikimin e shfrytëzimit dhe statusit të pronës komunale në zonën industriale; verifikimin e shfrytëzimit të banesave; dhe verifikimin dhe vlerësimin e kontratave të shfrytëzimit të pronës komunale. Komisionet ishin në fazën e hartimit të raporteve mbi punën e kryer.

Kjo ka ndodhur për shkak të mos veprimit të menaxhmentit të mëparshëm, për trajtimin e kësaj çështje, me gjithë rekomandimet e përsëritura në vazhdimësi.

Ndikimi

Mungesa apo edhe skadimi i kontratave për shfrytëzim të pronës, e vendosë Komunën në situatë të vështirë për realizimin e të hyrave, por edhe për të ndjekur procedura gjyqësore/përmbaremore për llogaritë e pa arkëtuara. Komuna nuk ka arritur ta trajtojë këtë çështje për vite me radhë edhe përkundër zotimeve me planet e veprimit. Kjo situatë ka krijuar hapësirë që këto prona të keqmenaxhohen dhe keqpërdoren nga shfrytëzuesit.

Rekomandimi B6

Kryetari duhet ti përmbahet zotimeve sipas planit të veprimit të përgatitur nga vet komuna që çështja e këtyre pronave të zgjidhet duke përdor të gjitha mundësit ligjore. Të siguroj se pronat komunale shfrytëzohen vetëm përmes kontratave valide, dhe marrjen e veprimeve konkrete në inkasimin e të hyrave.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.2 Pagat dhe mëditjet

Buxheti final për Paga dhe Mëditje ishte 32,831,000€ derisa janë shpenzuar 32,701,000€, apo 99% e buxhetit. Numri i të punësuarve sipas buxhetit ishte 4,755 ndërsa në fund të vitit numri i tyre ishte 4,550 punonjës.

Çështja B7 - Dobësitë në procedurat e rekrutimit të personelit në shërbimin civil

Gjetja Rregullorja (QRK) nr. 16/2020 për pranimin dhe karrierën në shërbimin civil, kapitulli II dhe IV, në nenet 40 deri 64, përcaktojnë kushtet dhe kërkesat, komisionet e pranimit dhe aspektet tjera të konkurrimit për pranim, lëvizjet brenda kategorisë dhe ngritjes në detyrë.

Për pozitën e punës “Specialist për prokurim publik”, kandidati i përzgjedhur ishte shpërblyer me Akt - emërim, vendimi i të cilit do të bëhej i plotëfuqishëm pas periudhës një vjeçare (sipas Akt - emërimit paragrafi II).

Mirëpo, i përzgjedhuri pas pesë ditësh ishte avancuar në ushtrues detyre të Udhëheqësit të sektorit të prokurimit. Për këtë avancim në detyrë, nuk ishte zhvilluar ndonjë proces konkurrues, ku përveç kësaj punonjësi nuk kishte plotësuar kriterin e II-të të akt emërimit.

Kjo kishte ndodhur për shkak të mos zbatimit të rregullore për procedurat e rekrutimit, lëvizjes dhe ngitjes në detyrë.

Ndikimi Kjo çështje ndikon në mos përzgjedhjen adekuate të kandidatëve, si dhe në objektivat dhe detyrat e punës.

Rekomandimi B7 Kryetari duhet të sigurojë se përzgjedhja e kandidatëve të bëhet në mënyrë transparente, konkurruese dhe në bazë të meritës. Komisionet e vlerësimit të jenë në përbërje sipas kriterëve të përcaktuara, dhe që me rastin e vlerësimit të zbatojnë kushtet dhe kriteret e përcaktuara me konkurs.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B8 - Mbajtja e pozitave të punës me ushtrues detyre

Gjetja Ligji nr. 06/L-114 për zyrtarët publik, në nenin 83.10 përcakton që, me hyrjen në fuqi të këtij ligji përbën shkak ligjor për përfundimin e marrëdhënieve të punës me ushtruesit e përkohshëm të detyrës së zyrtarëve publikë. Ushtruesit e detyrës (UD) kthehen në vendin e punës.

Përkundër kërkesës ligjore për përfundimin e marrëdhënieve të punës me ushtrues të përkohshëm të detyrës, kjo kërkesë ligjore ende nuk ishte zbatuar. Në administratën e Komunës 29 pozita ishin me UD, ndërsa në sektorin e arsimit 36.

Përveç kësaj, pozitat e punës shef i sektorit të jashtëm të arkivit komunal dhe udhëheqës i sektorit për menaxhim të kontratave për ndërtim të ulët ishin me UD që nga viti 2016. Për më tepër, drejtorit të një shkolle edhe pas datës së pensionimit i'u kishte vazhduar posti i drejtorit si UD edhe për tre muaj.

Kjo kishte ndodhur për shkak që, menaxhmenti nuk kishte arritë që për

pozitat e mbajtura me UD, të zhvillojë procedura përzgjedhëse për punonjës me kontrata të rregullta.

Ndikimi Mbajtja e pozitive të punës me UD mund të ndikojë në mos përkushtimin e duhur të personelit në menaxhimin e punëve dhe në përmbushjen e objektivave.

Rekomandimi B8 Kryetari duhet të sigurojë që, pozitat e punës të mbajtura me ushtrues të detyrës, të plotësohen me punonjës me kontrata të rregullta të punës.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja C4 - Mungesa e autorizimeve për realizimin e punëve dhe orëve shtesë

Gjetja Rregullorja nr. 33/2012 për shtesat në pagë dhe kompensime të tjera, në nenin 11 përcakton që, nëpunësit civil kanë të drejtë të kompensohen ose të marrin kohë të lirë jashtë orarit, nëse mbikqyrësi i drejtpërdrejtë paraprakisht ka autorizuar dhe vërtetuar punën jashtë orarit.

Nuk është bërë autorizimi paraprak i punës dhe orëve shtesë nga mbikëqyrësi i drejtpërdrejtë me përjashtim të Inspektoratit të Shërbimeve Publike. Nga lista mujore e kompensimeve të muajit dhjetor 2022, në vlerë totale 27,819€, ku përveç një raporti përmbledhës për pagesë mujore, nuk kishte evidencë analitike që dëshmon se në cilat ditë apo data dhe nga sa orë është punuar jashtë orarit apo gjatë vikendeve. Punët për të cilat janë paguar kompensime shtesë janë punë të cilat pritet të kryhen gjatë orarit të rregullt të punës, siç janë punët lidhur me menaxhimin e personelit dhe aktivitetet e rregullta të procesit të prokurimit.

Shkak i kësaj është mungesa e kontrolleve të brendshme në autorizimin dhe mbikëqyrjen e orëve shtesë.

Ndikimi Mungesa e autorizimeve paraprake nga mbikëqyrësi i drejtpërdrejtë nuk siguron dhe nuk arsyeton nevojën e punëve dhe pagesave shtesë dhe krijon shpenzime shtesë për komunën.

Rekomandimi C4 Kryetari duhet të sigurojë se, punët shtesë realizohen vetëm nëse paraprakisht janë arsyetuar dhe autorizuar orët e punëve shtesë nga mbikëqyrësi i drejtpërdrejtë, dhe se mbahet evidencë për orët dhe ditët e angazhimeve në punët shtesë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.3 Subvencionet dhe transferet

Buxheti final për subvencione dhe transfere ishte 7,633,331€, prej tyre ishin shpenzuar 7,396,124€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me financimin e OJQ-ve, ndërmarrjeve publike lokale, dhe përfituesve individualë.

Çështja A5 - Ndarje jo e duhur e detyrave në procesin e vlerësimit për subvencionimin e fermerëve

Gjetja

Sipa RRUOPP, në nenin 62.4 përcaktohet se, një zyrtar nga një departament i cili ka përgatitur specifikimet dhe/ose termat e referencës, ose ka përcaktuar standardet e cilësisë, ose vizatimet e përgatitura nuk mund të marrë pjesë edhe si anëtar i komisionit të vlerësimit, si dhe një anëtar i komisionit të vlerësimit nuk mund të emërohet si Menaxher i projektit.

Për kontratën "Furnizimi me mekanizma bujqësor për fermer të Komunës së Prishtinës", në vlerë prej 96,880€, i njëjti zyrtar ishte anëtar i komisionit për vlerësim dhe i komisionit për mbikëqyrje të kontratës. Për më tepër, mbikëqyrësi për realizimin e kontratës, ishte përfitues i një pajisje bujqësore "Laktrofiz" me kapacitet 500L.

Sipas zyrtareve komunal kjo ka ndodhur duke mos e konsideruar si konflikt interesi apo jo e kundërligjshme.

Ndikimi

Ndarja jo e duhur e detyrave rreth procesit të vlerësimit për subvencionim të fermerëve, mund të ndikoj në favorizime të mundshme për ndonjë përfitues/fermer të caktuar si dhe në trajtimin jo të barabartë të aplikuesve për përfitim të mbështetjes financiare. Pra, kjo mund ndikoj në favorizimin e ndonjë përfituesi të caktuar, si dhe të pranohen pajisjet të kualitetit më të dobët në krahasim me kontratën, përderisa i njëjti zyrtar është edhe menaxher për mbikëqyrje të kontratës.

Rekomandimi A5

Kryetari duhet të sigurojë se do ketë ndarje të duhur të detyrave me rastin e procesit të vlerësimit për subvencionimin e fermerëve. Zyrtarët që kanë përgatitur specifikimet dhe/ose termat e referencave të mos janë pjesë e komisionit në vlerësimin e përfituesve dhe të menaxhojnë mbikëqyrjen e kontratës duke shmangur çfarëdo konflikti të mundshëm.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.4 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 65,992,960€, prej tyre ishin shpenzuar 18,365,319€ apo 28% . Ato kanë të bëjnë me investimet në infrastrukturën rrugore, ndërtimin e objekteve shëndetësore, arsimore, mirëmbajtjen investive, kanalizim, furnizim me paisje, vetura shëndetësore etj. Nga 142 projekte sa ishin planifikuar për vitin 2022, realizimi kishte filluar vetëm për 58 projekte.

Çështja B9 - Vonesa në realizimin e projekteve kapitale

Gjetja

Sipas nenit 81 të Ligjit për Prokurim Publik si dhe Rregullave dhe Udhëzuesit operativ për prokurimin publik pika 61.6, 61.19 dhe 61.20, menaxherët e kontratës janë përgjegjës për menaxhimin e kontratës dhe duhet të sigurojnë se, OE kryen kontratën në përputhje me termat dhe kushtet e specifikuar në kontratë. Secila kontratë publike ka të përcaktuar afatin kohor të implementimit.

Për projektet në vijim, punimet nuk ishin realizuar sipas planit dinamik siç parashihej me kontratë, pra kishte vonesa në progresin fizik të tyre:

- Projekti “Ndërtimi i rrugëve nëpër fshatra lot-5”, vlera e kontratës 330,703€, afati për përfundimin e projektit ishte 6 dhjetor 2022, ndërsa deri në fund të vitit progresi fizik ishte në shkallën 41%;
- Projekti “Ndërtimi i rrugëve nëpër fshatra lot-2”, vlera e kontratës 219,404€, afati për përfundimin e projektit 2 nëntor 2022, ndërsa deri në fund të vitit progresi fizik ishte në shkallën 57 %; dhe
- Projekti “Ndërtimi i tribunës lindore në stadiumin 2 korriku”, vlera e kontratës 195,794€, plani dinamik i të cilit ishte 90 ditë, mirëpo ishte paguar vetëm situacioni i parë në shumë prej 87,450€ apo 45% nga shuma e kontratës, dhe ishte ndërprerë kontrata me arsyetim se çmimet janë të larta në treg. Raste të tilla të ndërprerjes së kontratave sipas një raportit të prokurimit ishin edhe për 23 projekte tjera.

Sipas zyrtarëve komunal vonesat në realizimin e projekteve kanë ndodhur si rezultat i kushteve atmosferike, problemeve të shpronësimit si dhe arsyesimit të rritjes së çmimeve në treg për projektet përkatëse.

Ndikimi

Mos zgjidhja me kohë, në rastet e projekteve, ku kërkohet shpronësimi i pronave, si dhe ndërprerja e kontratave për shkak të arsyesimit të rritjes së çmimeve, kanë ndikim që projektet e filluara mund të mos përfundohen edhe një kohë, si dhe vazhdimi i projekteve me kontratat e reja do të ndikojnë në shpenzimet më të larta.

Rekomandimi B9

Kryetari duhet të sigurojë përmes njësisë kërkuese dhe zyrës së prokurimit se, paramasa dhe paralogaria përcaktojnë në mënyrë të saktë natyrën dhe karakteristikat e performancës të punëve të kërkuara, të përgatiten në pajtueshmëri të plotë me kërkesat sipas projektit/ Derisa, në raste kur kërkohet, problemet pronësore dhe lejet e nevojshme për punimet që do të ekzekutohen, të zgjidhen para nënshkrimit të kontratave.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.5 Çështjet e përbashkëta për kategori të caktuara ekonomike

Në vijim janë çështjet e përbashkëta që kanë të bëjnë me kategoritë ekonomike paga& mëditje, mallra dhe shërbime dhe investime kapitale.

Çështja B10 - Pagesat përmes vendimeve gjyqësore/ përmbartimore

Gjetja LMFPF, neni 39, përcakton që Zyrtari Kryesor Financiar i Organizatës Buxhetore është përgjegjës për të siguruar që çdo faturë e vlefshme dhe kërkesë për pagim për mallra dhe shërbimet e furnizuara dhe/ ose punët e realizuara për OB-në të paguhen brenda 30 ditëve kalendrike pas pranimit të faturës ose kërkesës për pagim. Ndërsa sipas nenit 40 të LMFPF, fatura mund të ekzekutohet direkt nga Thesari pas marrjes së urdhrin të prerë nga gjykata/ përmbartuesi.

Komuna kishte paguar 1,546,231€, në emër të kamatave dhe procedurave përmbartimore, si pasojë e pagesave me vendime gjyqësore. Në total pagesat përfshirë borxhin dhe kamatat ishin 6,218,086€, ku për paga dhe mëditje janë paguar 2,154,695€, për mallra dhe shërbime 495,549€, shërbime komunale 1,569€ dhe investime kapitale 3,566,273€.

Përveç kësaj, nga analiza e data bazës së furnitorëve, ishin kryer pagesa në shumën mbi 15,000,000€, të cilat e kishin tejkaluar afatin ligjor prej 30 ditëve deri mbi një vit.

Kjo ka ndodhur për shkak të kontrolleve jo adekuate në ekzekutimin e pagesave dhe menaxhim të kontratave publike, vonesave në kompletim të lëndëve, paqartësisë ligjore për pagesën e pagave shtesë/ jubilarë etj.

Ndikimi Pagesat përfshirë shpenzimet tjera përcjellëse të përmbartimit kanë shkaktuar kosto shtesë në buxhetin e Komunës.

Rekomandimi B10 Kryetari duhet të sigurojë se menaxherët e kontratave monitorojnë dhe sigurojnë se kontratat publike për punë, furnizime dhe shërbime, realizohen sipas kushteve kontraktuale përfshirë edhe pagesat përkatëse.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.6 Pasuritë kapitale dhe jokapitale

Vlera neto e pasurive kapitale e paraqitur në PFV është 2,492,456,280€, e pasurive jokapitale është 1,632,894€, dhe e stoqeve 1,646,936€.

Çështja B11 - Mos përdorimi i programit e-pasuria dhe mos inventarizimi i pasurisë

- Gjetja** Rregullorja nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurisë jo financiare, neni 6, pika 3, përcakton që pasuria jokapitale dhe stoqet duhet të regjistrohen dhe menaxhohen nga programi E-pasuria. Ndërsa, me nenin 18, kërkohet që OB duhet të kontrollojnë së paku një herë në vit pasurinë për të vërtetuar dhe vlerësuar gjendjen faktike të pasurisë jo financiarë.
- Programi e-pasuria nuk përdoret për regjistrimin dhe menaxhimin e pasurisë jokapitale dhe stoqeve. Shënimet financiare për pasuritë jokapitale dhe stoqet mbahen në formatin Excel. Kjo formë e regjistrimit të pasurisë nuk ofron siguri për plotësinë e shënimeve, mund të bëhen gabime apo edhe ndryshime të paautorizuara.
- Komuna kishte caktuar komisionin për inventarizimin vjetor të pasurisë publike po jo edhe ndonjë komision për vlerësim të pasurisë. Inventarizimi bëhet me qëllim të vërtetimit të saktësisë, cilësisë dhe gjendjes fizike të pasurisë jo financiare. Përveç, inventarizimit fizik të pasurive komisioni nuk ka përgatitur ndonjë raport përmbledhës lidhur me ndryshimet apo gjendjen e pasurive jo financiare.
- Sipas shpjegimeve të zyrtarëve komunal, kjo ka ndodhë për shkak të problemeve teknike në funksionimin e këtij programi. Po ashtu mos harmonizimi i shënimeve kontabël me gjendjen faktike ka ndodhur për shkak të neglizhencës së zyrtarëve përgjegjës për realizimin e detyrave të përcaktuara me kohë dhe sipas legjislacionit përkatës.
- Ndikimi** Mosfunksionimi i sistemit e-pasuria pamundëson menaxhimin dhe kontrollin efektiv të pasurisë jokapitale. Mbajtja e evidencave manuale të të dhënave paraqet rrezik për lëshimin e gabimeve, ndërsa mos përgatitja e raportit përmbledhës për gjendjen faktike mund të ndikoj me informata të mangëta dhe prezantim jo të drejtë të gjendjes së tyre në PFV.
- Rekomandimi B11** Kryetari duhet të sigurojë se pasuritë jokapitale dhe stoqet të regjistrohen dhe menaxhohen përmes sistemit e-pasuria. Të ndërmerren veprimet e nevojshme në futjen në përdorim të këtij aplikacioni për menaxhimin e pasurisë. Inventarizimi i pasurisë të kryhet para përfundimit të vitit fiskal, me qëllim që të gjitha ndryshimet në vlerën e pasurisë të reflektojnë në raportin vjetor financiar.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.7 Të arkëtueshmet

Komuna e Prishtinës në PFV e vitit 2022 ka shpalosur llogari të arkëtueshme në vlerë prej 69,220,102€. Rreth 60% e salldos së llogarive të arkëtueshme përbëhet nga tatimi në pronë, dhe pjesa tjetër nga taksat nga mbeturinat, taksat nga lejet e ndërtimit, taksat nga rregullimi i infrastrukturës etj.

Çështja B12 - Menaxhimi i dobët i llogarive të arkëtueshme

Gjetja

Ligji për Tatimin në Pronën e Paluajtshme, në nenin 26, përcakton që Ministria e Financave dhe organet kompetente përmbaruese kanë autoritetin dhe kompetencat për të mbledhur detyrimet tatimore që kalojnë shumë 10€, ndërsa në nenin 27 përcaktohet se, nëse një tatimpagues apo debitor nuk ka paguar plotësisht tatimin dhe gjobën në përputhje me afatet e përcaktuara, Komuna nxjerr njoftimin përfundimtar me shkrim brenda 10 ditëve pune pas ditës së fundit për pagesë, ku kërkon pagesën e plotë të detyrimeve tatimore të papaguara, jo më vonë se 10 ditë kalendrike pas ditës që njoftimi përfundimtar konsiderohet të jetë pranuar nga debitori.

Llogaritë e arkëtueshme janë 69,220,102€, nga të cilat 41,340,680€ ose 60% e tyre janë për tatimin në pronë. Për më tepër, mbi 5,200,000€ është rritja e të arkëtueshmeve në krahasim me vitin paraprak, dhe kjo shumë e lartë e të arkëtueshmeve po përcillet ndër vite. Menaxhmenti nuk ka ndërmarrë veprime të mjaftueshme në inkasim me kohë të të hyrave nga tatimpaguesit.

Mungesa e kontrolleve adekuate në menaxhim dhe inkasim të të hyrave ka ndikuar në rritjen e llogarive të arkëtueshme.

Ndikimi

Mos inkasimi i të arkëtueshmeve reflekton në shkallë më të ulët të buxhetit nga të hyrat vetanake. Njëkohsisht kjo mund të ndikojë edhe në arritjen e objektivave të Komunës, duke pamundësuar investime në projekte që financohen nga këto fonde.

Rekomandimi B12

Kryetari duhet të sigurojë forcimin e mekanizmave të kontrollit në mbledhjen e borxheve nga tatimpaguesit, duke i shfrytëzuar të gjitha mjetet në dispozicion, pa përjashtuar edhe veprimet ligjore.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.8 Funkzioni i auditimit të brendshëm

Komuna e Prishtinës ka të themeluar Njësine e Auditimit të Brendshëm (NJAB), e cila operon me 5 auditorë. Komiteti i auditimit për vitin 2022 kishte mbajtur 5 takime pune. NJAB kishte përgaditur planin vjetor të auditimeve dhe nga 10 auditime të planifikuara kishte realizuar 10 auditime.

Çështja C5 - Mungesa e planeve të veprimit dhe niveli i ulët i zbatimit të rekomandimeve

Gjetja Me Rregulloren, procedurat dhe doracakun e auditimit të brendshëm kërkohet nga menaxhmenti që të dorëzojnë planin e veprimit për zbatimin e rekomandimeve. Përgjigjet e menaxhmentit duhet të përfshijnë veprimet specifike që duhet të ndërmerren, personin(nat) përgjegjës për veprimet korigjuese, orarin dhe kryerjen e tyre dhe rezultatet e pritura.

Nga dhjetë raporte të auditimit të brendshëm, vetëm shtatë drejtori kanë përgaditur planet e veprimit për adresim të rekomandimeve. NJAB në raportet e auditimit të brendshëm kishte dhënë 56 rekomandime, dhe nga to ishin zbatuar vetëm 17, ndërsa 31 rekomandime nuk ishin adresuar fare dhe tetë (8) tjera ishin në proces të zbatimit.

Shkak i kësaj është mungesa e përkushtimit të menaxhmentit dhe njësive të audituara në adresimin dhe përmirësimin e kontrolleve të brendshme.

Ndikimi Mungesa e planeve të veprimit dhe zbatimi i ulët i rekomandimeve ndikojnë negativisht në përmirësimin e sistemeve të kontrollit dhe arritjen e objektivave të organizatës.

Rekomandimi C5 Kryetari duhet të sigurojë se, drejtoritë e audituara përgatitin planet e veprimit për adresimin e rekomandimeve të NjAB-së, dhe ndërmarrin veprime konkrete për zbatimin e rekomandimeve të dhëna në raportet e auditimit të brendshëm.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përmbledhur për burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave dhe grafikëve të mëposhtëm:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ⁵	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet
Burimet e fondeve	90,669,333	136,614,052	87,375,438	80,290,988	72,916,837
Grante Qeveritare - Buxheti	60,175,328	60,792,668	58,872,924	51,494,467	51,368,532
Financimi përmes huamarrjes	0	624,289	624,289	857,737	1,308,768
Të bartura nga viti i kaluar	0	44,645,471	16,043,271	17,139,524	11,450,252
Të hyrat vetanake	30,494,005	30,494,005	11,831,886	10,729,366	8,709,543
Donacionet vendore	0	36,054	1,500	0	0
Donacionet e jashtme	0	21,565	1,567	69,893	79,742

Buxheti final është më i lartë se buxheti fillestar për 45,944,719€. Kjo rritje është rezultat i të hyrave të bartura nga viti i kaluar për 44,645,471€ (të dedikuara kryesisht për investime kapitale 34,791,497€, pastaj mallra dhe shërbime 6,351,764€ dhe subvencione 2,813,208€). Në rritjen e buxhetit final kanë ndikuar edhe Financimet nga huamarrja në vlerë 624,289€ të dedikuara për paga dhe mëditje, dhe buxheti nga donacionet vendore për 36,054€ dhe donacionet e jashtme për 21,565€.

Në vitin 2022, Komuna e Prishtinës kishte shpenzuar 64% të buxhetit final ose 87,375,438€, me një ulje prej 4% në krahasim me vitin 2021. Sidoqoftë, zbatimi i buxhetit mbetet në një nivel të pakënaqësëm dhe shpjegimet për pozicionin aktual janë detajuar më poshtë.

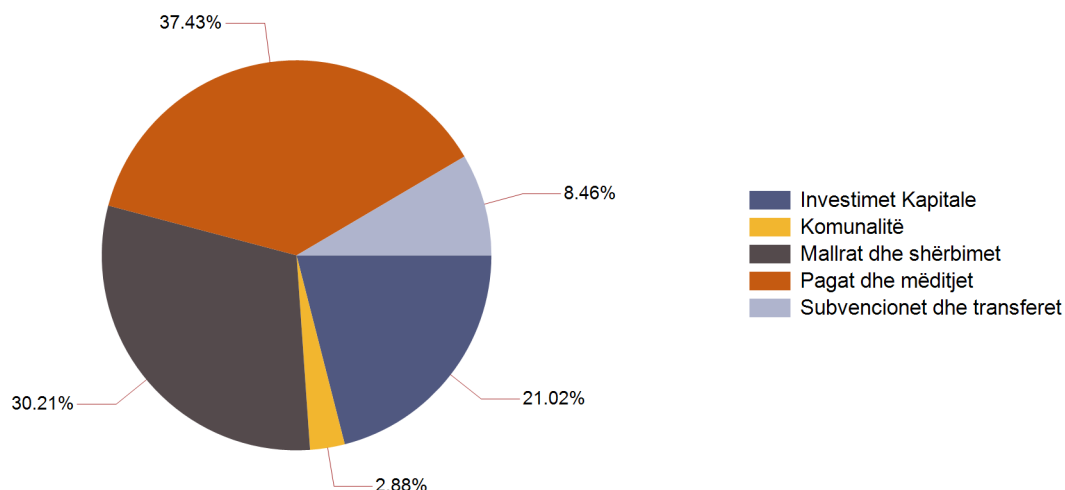
Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	90,669,333	136,614,052	87,375,438	80,290,988	72,916,837
Pagat dhe mëditjet	31,300,000	32,830,629	32,700,638	31,448,161	30,893,485
Mallrat dhe shërbimet	21,198,930	27,557,132	26,396,100	19,474,911	18,711,442
Komunalitë	2,200,000	2,600,000	2,517,257	1,987,860	1,829,705
Subvencionet dhe transferet	4,786,215	7,633,331	7,396,124	9,969,735	5,061,086
Investimet Kapitale	27,124,188	65,992,960	18,365,319	17,410,321	16,421,119
Rezervat	4,060,000	0	0	0	0

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

- Buxheti final për kategorinë e pagave dhe mëditjeve në krahasim me buxhetin fillestar është rritur për 1,530,629€. Buxheti final përbëhet kryesisht nga granditë qeveritar 31,917,341€, pastaj nga të hyrat vetëkufizuese të batura 289,000€ dhe nga huamarrja 624,288€. Ndërsa shpenzimet për paga dhe mëditje në krahasim me buxhetin final ishin realizuar në shkallën 99%.
- Buxheti final për kategorinë e mallrave dhe shërbimeve në krahasim me buxhetin fillestar është rritur për 6,358,202€. Ky buxhet përbëhet nga granditë qeveritar 15,860,930€, nga të hyrat vetëkufizuese 5,338,000€, nga të hyrat e batura 6,351,764€ dhe nga donacionet 6,436€. Në total shpenzimet për mallra dhe shërbime janë realizuar 26,396,100€ ose në shkallën 96%.
- Buxheti final për komunalitë në krahasim me buxhetin fillestar është rritur për 400,000€. Buxheti për komunalitë përbëhet nga granditë qeveritar në shumën 2,200,000€ dhe nga të hyrat e batura 400,000€. Shuma e shpenzimeve të realizuara është 2,517,257€ ose në shkallën 97%.
- Rritja e buxhetit final në raport me buxhetin fillestar për kategorinë e subvencioneve dhe transfereve ishte në shumën 2,847,116€. Shuma e shpenzimeve të realizuara është 7,396,124€ ose në shkallën 97%.
- Buxheti final në kategorinë e investimeve kapitale në krahasim me buxhetin fillestar ishte rritur për 38,868,772€, përkundër kësaj rritje vetëm 28% e buxhetit ishte shpenzuar. Po ashtu, edhe dinamika e realizimit nuk është në harmoni me planifikimet sepse 73% e shpenzimeve nga kjo kategori janë realizuar në tremujorin e fund vitit. Gjithashtu, vlen të theksohet se 24 projekte ishin ndërprerë gjatë realizimit të kontratës. Shkaku i një dukurie të tillë ishin kërkesat nga operatorët ekonomik për pagesa shtesë si pasojë e rritjes së çmimeve në treg.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2022

Të hyrat e realizuara nga Komuna e Prishtinës në vitin 2022 ishin në vlerë 31,576,156€. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, taksat për lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga taksat e legalizimit, taksat për mbeturina, të hyrat nga taksat e infrastrukturës. Për vitin 2022, Komuna kishte planifikuar të hyrat në vlerë totale 30,494,005€, ku tejkalimi i planit ishte 1,082,151€. Në krahasim me vitin e kaluar niveli i realizimit të të hyrave të këtij viti ka ulje për 12% apo për 3,860,096€ më pak. Ulja kryesisht ka të bëjë me tatimin në pronë.

Përveç kësaj shume, të hyrat nga gjobat në trafik, gjobat nga gjykatat dhe Agjencioni i Pyjeve ishin në shumën 3,087,021€, të cilat grumbullohen nga Ministria e Punëve të Brendshme (MPB), Këshilli Gjyqësor i Kosovës (KGJK) dhe Agjencioni i Pyjeve (AP), të cilat i alokohen Komunës së Prishtinës për shpenzim. Këto të hyra nuk janë të përfshira në tabelën e më poshtme, për arsye se këto i planifikojnë dhe realizojnë ministrinë e linjës.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2022 Pranimet	2021 Pranimet	2020 Pranimet
Totali i të hyrave	30,494,005	30,494,005	31,576,156	35,436,252	24,963,214
Të hyrat tatimore	10,714,979	10,714,979	9,161,332	10,659,137	6,220,483
Të hyrat jo tatimore	19,779,026	19,779,026	22,396,975	24,769,464	18,615,901
Të hyrat tjera	0	0	17,848	7,651	126,830

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2021 të Komunës së Prishtinës, ka rezultuar me 22 rekomandime kryesore. Komuna e Prishtinës kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna. Raporti i auditimit për vitin 2021 si dhe plani i veprimt për adresimin e rekomandimeve është diskutuar në Kuvendin Komunal. Përveç kësaj, Komuna kishte dorëzuar edhe raportin periodik rreth zbatimit të rekomandimeve. Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2022, pesë (5) rekomandime janë zbatuar; pesë (5) ishin në proces dhe për 12 tjera nuk ka filluar zbatimi, siç është paraqitur në Grafikon 2, më poshtë. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën 3 (ose Tabelën e rekomandimeve).

Grafiku 2. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

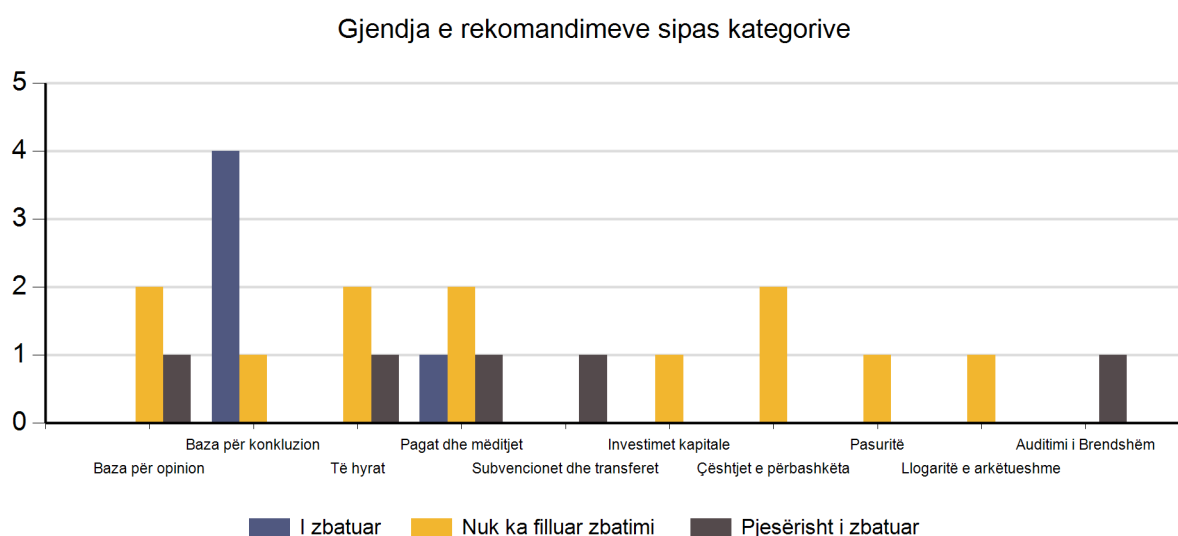

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2021	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Baza për opinion	Kryetari duhet të sigurojë se buxheti vjetor planifikohet në kategoritë përkatëse ekonomike, me tutje të sigurohet se të gjitha shpenzimet janë klasifikuar në mënyrë të saktë dhe të drejtë në raportimet financiare.	Janë ndërmarrë veprime për eliminimin e keqklasifikimeve të shpenzimeve në kategoritë ekonomike, nga 3,7 milion€ në 2,4 milion€ në krahasim me vitin paraprak.	Pjesërisht i zbatuar
2.	Baza për opinion	Kryetari duhet të sigurojë se shpalosjet e llogarive të arkëtueshme në pasqyrat vjetore financiare të jenë të plota dhe të sakta.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatim

3.	Baza për opinion	Kryetari duhet të sigurojë se detyrimet kontigente të shpalosura në raportin vjetor financiar, duhet të jenë të plota, pavarësisht se në cilën fazë të shqyrtimit nga autoritet përkatëse janë ato, deri në marrjen e një vendimi final nga organet kompetente.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimimi
4.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë se angazhimi i punonjësve përmes kontratave për punë dhe detyra specifike të aplikohet vetëm në rastet për punë dhe detyra që kanë natyrë të veçantë, e jo për pozita të rregullta të punës. Afati kohor i llojit të tillë të kontratave të mos tejkalohet 120 ditë brenda një viti.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimimi
5.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë se vlerësimi i tenderëve nga komisionet e vlerësimit bëhet në pajtim me kërkesat e përcaktuara me njoftimin për kontratë dhe mundësitë e përcaktuara me ligjin e prokurimit me qëllim që fondet publike të përdoren në mënyrën më ekonomike dhe efikase. Vlerësimi i tenderëve të realizohet brenda afatit 30 ditor, dhe vetëm në raste të jashtëzakonshme dhe të justifikuara, në veçanti për kontratat e një natyre komplekse, kjo periudhë të zgjatet për një afat shtesë.	Janë ndërmarrë veprime.	I zbatuar
6.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë se përbërja e anëtarëve të komisioneve të pranimit për nëpunësit e SHC dhe shërbyesve publik të jetë në përputhje me pozitat, cilësitë dhe kriteret e përcaktuara me nenin 34 dhe 68 të LZP. Gjithashtu, auditorët e brendshëm të mos jenë pjesë e komisioneve të pranimit.	Janë ndërmarrë veprime.	I zbatuar
7.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë se pasuritë jofinanciare, pronat dhe objektet komunale vlerësohen dhe regjistrohen në regjistrin kontabël të pasurisë.	Janë ndërmarrë veprime.	I zbatuar
8.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë se komisionet e vlerësimit zbatojnë kërkesat e përcaktuara me rregullën dhe udhëzuesin e prokurimit publik për kërkimin e informatave sqaruese në rastet përkatëse. Gjithashtu të sigurohet se para nënshkrimit të kontratës publike mjetet financiare të zotohen në SIMFK.	Janë ndërmarrë veprime.	I zbatuar
9.	Të hyrat	Kryetari duhet të sigurojë se procesi i inspektimit/verifikimit të pronave bëhet në përputhje me kërkesat ligjore. Gjithashtu duhet të siguroj se politikat e komunikimit me tatimpaguesit janë duke funksionuar me qëllim të përditësimit të bazës me të dhëna të sakta sa i përket aplikimit/mos aplikimit të zbritjeve të lejuar sipas kërkesave ligjore.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Pjesërisht i zbatuar

10.	Të hyrat	Kryetari duhet sigurojë se kërkesat për leje ndërtimore dhe mjedisit të shqyrtohen brenda afateve të përcaktuara ligjore. Të analizohen rastet e mungesave të kapaciteteve njerëzore dhe të shqyrtohen mundësit për zgjidhjen e kësaj çështje.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
11.	Të hyrat	Kryetari duhet ti përmbahet zotimeve sipas planit të veprimit të përgatitur nga vet komuna që çështja e këtyre pronave të zgjidhet duke përdor të gjitha mundësit ligjore. Të siguroj se pronat komunale shfrytëzohen vetëm përmes kontratave valide, dhe marrjen e veprimeve konkrete në inkasimin e të hyrave.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
12.	Pagat dhe mëditjet	Kryetari duhet të sigurojë se përzgjedhja e kandidatëve të bëhet në mënyrë transparente, konkurruese dhe në bazë të meritës. Komisionet e vlerësimit të jenë në përbërje sipas kriterëve të përcaktuara, dhe që me rastin e vlerësimit të zbatojnë kushtet dhe kriteret e përcaktuara me konkurs.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
13.	Pagat dhe mëditjet	Kryetari duhet të sigurojë që pozitat e punës të mbajtura me ushtrues të detyrës të plotësohen me punonjës me kontrata të rregullta të punës.	Është filluar në ndërmarrjen e hapave konkret në përfundimin e marrëdhënieve të punës me ushtrues detyre. Në kohën e hartimit të draft raportit janë ofruar dëshmi për nëntë pozita që janë në process rekrutimi.	Pjesërisht i zbatuar
14.	Pagat dhe mëditjet	Kryetari duhet të sigurojë se punët shtesë realizohen vetëm nëse paraprakisht janë arsyetuar dhe autorizuar orët e punëve shtesë nga mbikëqyrësi i drejtpërdrejtë, dhe se mbahet evidencë për orët dhe ditët e angazhimeve në punët shtesë.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
15.	Pagat dhe mëditjet	Kryetari duhet të sigurojë se përzgjedhja e kandidatëve bëhet në mënyrë transparente, konkurruese dhe në bazë të meritës. Anëtarët e komisionit të zbatojnë kriteret e konkursit në mënyrë që të arrihen rezultatet konkurruese.	Janë ndërmarrë veprime.	I zbatuar

16.	Subvencionet dhe transferet	Kryetari duhet të sigurojë se anëtar të komisionit të vlerësimit të kërkesave të mos jenë stafi politik. Plani vjetor i mbështetjes financiare për OJQ dhe Raporti vjetor të përgatiten dhe të njëjtat t'i dërgohen me kohë zyrës për qeverisje të mirë në kuadër të Zyrës së Kryeministrit (ZKM). Për projektet e subvencionuara të caktohen monitoruesit dhe të kërkohen raporte kthyesë financiare dhe narrative nga përfituesit.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Pjesërisht i zbatuar
17.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë përmes njësive kërkuese dhe zyrës së prokurimit se paramasa dhe paralogaria përcaktojnë në mënyrë të saktë natyrën dhe karakteristikat e performances të punëve të kërkuara, të përgatiten në pajtueshmëri të plotë me kërkesat sipas projektit, si dhe në raste kur kërkohet, problemet pronësore dhe lejet e nevojshme për punimet që do të ekzekutohen të zgjidhen para nënshkrimit të kontratave.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatim
18.	Çështjet e përbashkëta	Kryetari duhet të sigurojë që kontratat publike kornizë zbatohen sipas kushteve dhe çmimeve kontraktuale. Në rastet kur paraqiten nevojat për amendamentim të kontratës publike, ajo të bëhet në përputhje me kërkesat ligjore, rregullën dhe udhëzuesin për prokurimin publik, duke mos tejkaluar pragun e lejuar prej 30%.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatim
19.	Çështjet e përbashkëta	Kryetari duhet të sigurojë se menaxherët e kontratave monitorojnë dhe sigurojnë se kontratat publike për punë, furnizime dhe shërbime po realizohen sipas kushteve kontraktuale përfshirë edhe pagesat përkatëse.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatim
20.	Pasuritë	Kryetari duhet të sigurojë se pasuritë jokapitale dhe stoqet të regjistrohen dhe menaxhohen përmes sistemit e-pasuria. Të ndërmerren veprimet e nevojshme në futjen në përdorim të këtij aplikacioni për menaxhimin e pasurisë. Inventarizimi i pasurisë të kryhet para përfundimit të vitit fiskal, me qëllim që të gjitha ndryshimet në vlerën e pasurisë të reflektojnë në raportin vjetor financiar.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatim
21.	Llogaritë e arkëtueshme	Kryetari duhet të sigurojë forcimin e mekanizmave të kontrollit në mbledhjen e borxheve nga tatimpaguesit, duke i shfrytëzuar të gjitha mjetet në dispozicion, pa përjashtuar edhe veprimet ligjore.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatim

22.	Auditimi i Brendshëm	Kryetari duhet të sigurojë se drejtoritë e audituara përgatitin planet e veprimit për adresimin e rekomandimeve të NJAB-së, dhe ndërmarrin veprime konkrete për zbatimin e rekomandimeve të dhëna në raportet e auditimit të brendshëm.	Janë ndërmarrë veprime në lidhje me hartimin e planeve të veprimit për zbatimin e rekomandimeve të dhëna nga NJAB. Ky numër ishte rritur nga tri në shtatë plane të hartuara në krahasim me vitin paraprak.	Pjesërisht i zbatuar
-----	----------------------	---	---	----------------------

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Zukë Zuka, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Blerim Kabashi, Drejtor i Auditimit

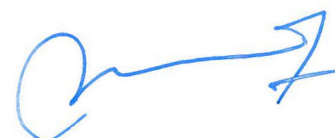
Fitim Haliti, Udhëheqës i ekipit

Florim Maliqi, Anëtar i ekipit

Senver Morina, Anëtar i ekipit

Arbresha Grainca, Anëtare e ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

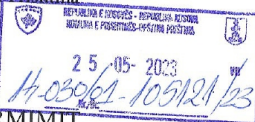
Letërk e konfirmimit

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

Komuna e Prishtinës
Opština Prishtina - Municipality of Prishtina

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2022 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

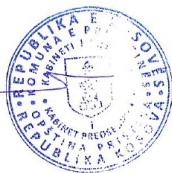
Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Prishtinës për vitin 2022.
- pajtohem pjesërisht tek Çështja B1, ndërsa pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet tjera nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Përparim Rama

Kryetar i Kryeqytetit
Data: 25.05.2023,
Prishtinë,

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinionëve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare⁶ duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet⁷, duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinion i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinionit i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikatat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.
- ⁵ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ⁶ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ⁷ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikatat e mira.